

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

В.М. Михайлов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

П.В. Іванніков, канд. техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

ЗАПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ РОЗРОБОК

Прогрес суспільства та науково-технічний рівень виробництва сьогодні залежать від обсягу накопичених знань та ефективності їх використання. Національні інтереси країни вимагають ефективних заходів, спрямованих на збереження та підвищення наукового потенціалу для забезпечення інноваційного розвитку економіки.

У сучасних умовах головним центром розвитку інновацій стають університети, які тісно співпрацюють із промисловістю, проводячи дослідження, що необхідні для вдосконалення виробничих технологій. За таких умов інноваційна діяльність університетів пов'язана не лише з наданням нових знань, але і їх розповсюдженням та практичним використанням.

Харківським державним університетом харчування та торгівлі отримано великий обсяг результатів фундаментальних досліджень, які поступово втілюються в прикладних високотехнологічних розробках. Серед них: нові моделі про стан і поведінку вологи в харчових системах, процеси структуроутворення, вилучення біологічно активних і токсичних речовин із харчової сировини та ін. На їх основі розробляються науково обґрунтовані технології переробки харчової сировини та виробництва харчової продукції, способи консервування та зберігання, високоєфективні процеси та обладнання.

Завдяки цим технологіям суттєво розширено асортимент високоякісної та соціально значущої для населення України харчової продукції, забезпечено її екологічну безпечність та доступність для широких верств населення, незалежності від сезонності споживання різних видів харчових інгредієнтів, а також економічний ефект для виробничих підприємств.

Можна навести багато прикладів успішного співробітництва університету з промисловістю України (ТОВ АТЗТ «Харківська бісквітна фабрика», кондитерська фірма «Лісова казка», корпорація «ГРУПА-ТАЙФУН»), зарубіжними фірмами (ТОВ «Европром» (Росія), іспанські компанії «Ubago Group», «Vitalis, S.L.», «Transukrania, S.A.»). Університет уклав 7 ліцензійних договорів на комерційне використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Результатом системної роботи з пошуку партнерів стало включення університету до складу консорціуму з 12 учасників, який отримав фінансування від Європейської комісії в рамках Сьомої рамкової програми ЄС. Університет є одним із розробників Державної цільової програми «Грибна індустрія».

Із метою розвитку інноваційної діяльності, ефективного та раціонального використання наукового потенціалу та матеріально-технічної бази, упровадження наукових результатів на вітчизняному ринку створено науково-навчальний центр «Новітні біотехнології та обладнання для виробництва харчової продукції з високими оздоровчими властивостями» та проводяться заходи зі створення наукового парку «Здорове харчування» і функціонування виробничо-технологічної підсистеми.

Проте на шляху впровадження розробок у промислове виробництво існують значні труднощі, які гальмують ефективний трансфер технологій, оскільки розвиток інноваційної діяльності – це не лише наявність технологічних пропозицій та коштів, але й підготовленість фахівців із комерціалізації, а також стан нормативної та інформаційної бази.

Із метою просування на ринок та комерціалізації науково-технічних розробок університет приєднався до Національної мережі трансферу технологій (NTTN) – вітчизняного сегмента міжнародної інформаційно-комунікаційної системи трансферу технологій. Як учасник цього процесу, університет сприяє пошуку потенційних партнерів для передачі своїх наукових розробок вітчизняним і закордонним підприємствам, знаходить нові ділові контакти, вводить завершені наукові розробки в економічний та господарський обіг.

На базі університету проведено сертифікаційний навчальний семінар мережі трансферу технологій, створено персональні кабінети субадміністраторів та отримано доступ до електронної бази даних технологічних профілів України та Росії. Університету надано статус сертифікованого учасника мережі NTTN і відкрито галузевий сегмент FT (Food&Trade) мережі NTTN. Створено інноваційну інфраструктуру університетського Офіса UkrRosNet зі статусом постійно діючого робочого органу. У мережі NTTN розміщено 16 найбільш прогресивних технологічних пропозицій.

Таким чином, шляхом створення університетського Офіса вирішено низку завдань, пов'язаних з розповсюдженням результатів інтелектуальної праці, забезпеченням ефективної взаємодії з промисловістю, пошуком партнерів для реалізації інноваційних проєктів і комерціалізації науково-технічних розробок.